

**UCHWAŁA NR XXIII/162/2012
RADY MIEJSKIEJ W CZŁOPIE
z dnia 28 grudnia 2012 r.**

**w sprawie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Człopia na lata 2013-2018.**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) Rada Miejska w Człopie uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Człopia na lata 2013-2018, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Człopia.

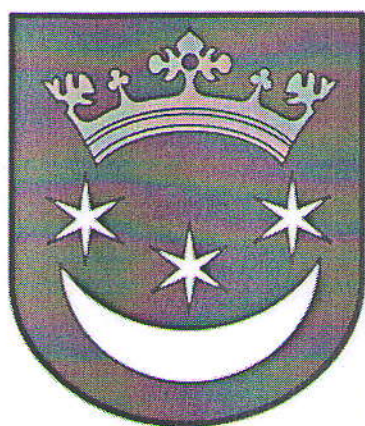
§ 3. Uchwała podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Człopia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 roku.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**
Krzysztof Sawczyszyn

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIII/162/2012
Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 grudnia 2012r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE MIASTA
I GMINY CZŁOPA NA LATA 2013-2018**

Człopa 2012

I WPROWADZENIE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powstał w oparciu o diagnozę środowiska przedstawioną w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Człopa na lata 2008-2013. Założenia programu są zgodne z misją samorządu lokalnego w sprawie rozwiązywania problemów społecznych. Program został przygotowany w oparciu o cele strategiczne i szczegółowe zawarte w strategii.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 1356.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.)

II DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Z danych Komisariatu Policji w Człopie (stan na 31.12.2011r.) wynika, że z każdym rokiem wzrasta liczba przeprowadzonych interwencji domowych. W roku 2009 przeprowadzono 33 interwencje domowe, a w 2011r. policjanci interweniowali już 84 razy. Wzrasta również liczba interwencji przeprowadzanych przy użyciu „Niebieskiej Karty”. Szczegółowe dane dotyczące interwencji przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Interwencje domowe policji.

Interwencje domowe:	Liczba interwencji w roku		
	2009	2010	2011
Interwencje domowe	33	38	84
Procedura „Niebieskiej Karty”	15	20	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Człopie.

W trakcie interwencji powzięto podejrzenia popełnienia przestępstwa z art. 207 Kodeksu Karnego, tj. znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, w wyniku których wszczęto postępowania karne. Szczegółowe dane odnośnie wszczętych postępowań przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Wszczęte postępowania.

Wszczęte postępowania w związku z art. 207 KK:	Rok		
	2009	2010	2011
	-	2	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Człopie.

Z informacji uzyskanych z placówek oświatowych w Człopie zauważono, iż zwiększyła się przemoc i agresja wśród młodzieży, co może być spowodowane przemocą w rodzinie. Badanie zjawiska przemocy, szczególnie domowej jest trudnym przedsięwzięciem, bowiem wymaga od respondenta podzielenia się bardzo trudnymi, intymnymi osobistymi doświadczeniami. W przypadku przemocy domowej, ofiary zmuszone są do przyznania się do osobistych porażek jako żon, mężów, matek czy dzieci. Przemoc traktują jako sytuację poniżającą, wstydlivą, stąd ogromne bariery przed przyznaniem się do tego typu incydentów.¹

III POSTAĆ I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc może mieć postać:

- przemocy fizycznej, np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

- przemocy psychicznej, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.,

- przemocy seksualnej, np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.

- przemocy ekonomicznej, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny,

¹ M. Wszędyrówny, A. Majchrowska, *Alkohol, papierosy, narkotyki oraz przemoc domowa w życiu uczniów z lubelskich szkół*, Wyd. Liberduo, Lublin 2009, s. 59

itp.

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko dorosłych (w szczególności kobiety), ale i dzieci.

IV CEL GŁÓWNY

Utworzenie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Człopa uwzględniając następujące założenia:

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;
- 3) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie;
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- 5) oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie.

V DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pod pojęciem tym rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Przemoc prowadzi do narażenia poddanych jej członków rodziny na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powoduje szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołuje cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

VI CELE SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA

1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: działalność interdyscyplinarnej grupy specjalistów reprezentujących instytucje realizujące program, wymianę informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania w sytuacji przemocy w rodzinie.

2. Określenie kompetencji instytucji współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: jasne i przejrzyste określenie kompetencji instytucji współpracujących, określenie zasad podejmowania interwencji w sytuacji przemocy poprzez poszczególne instytucje.

3. Cykliczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: cykliczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, badania efektywności stosowanych procedur, instrumentów i narzędzi pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, sygnalizowanie zmian i dostarczanie niezbędnych informacji, wspieranie w działalności współpracujących ze sobą instytucji, badanie i ocena zjawiska przemocy w mieście i gminie Człopa.

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie redukcji skutków i przyczyn powstawania zjawiska przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: opracowywanie zasad postępowania w sytuacjach przemocy, w szczególnych przypadkach ofiarom przemocy, kierowanie do specjalistów działających w ramach punktu konsultacyjnego, współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele dla ofiar przemocy w rodzinie, dobór najkorzystniejszych metod działania w sytuacjach przemocy, określenie sposobów rozwiązywania problemów związanych z przemocą dotyczących indywidualnych środowisk, określenie sposobów szybkiej interwencji w sytuacji pojawienia się przemocy w rodzinie.

5. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Przygotowanie i udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie. Realizacja zadania nastąpi poprzez: rozpowszechnienie biuletynów informacyjnych, broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie lokalnej społeczności, dostarczenie informacji społeczeństwu

o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, udostępnianie informacji w sołectwach.

VII ZADANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH INSTYTUCJI

MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W CZŁOPIE

- przeprowadzenie wywiadu środowiskowego,
- przygotowanie wszechstronnego planu pomocy,
- monitorowanie efektów podjętych działań,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych i innych spraw bytowych,
- udzielenie pomocy finansowej lub rzeczowej (wedle potrzeb),
- udzielenie schronienia i zapewnienie posiłków dla osób wymagających opieki (wskazanie odpowiedniego ośrodka wsparcia),
- zabezpieczenie schronienia dla dziecka pozbawionego częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej,
- udzielenie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności psychologiczną, prawną,
- wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie,
- realizacja działań wynikających z Planu Działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w posiedzeniach zespołu i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych zgodnie z podpisanym porozumieniem z Burmistrzem Miasta i Gminy Człopa.

POSTERUNEK POLICJI W CZŁOPIE

- interwencja,
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa)
- zatrzymania sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,

- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy,
- wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie,
- realizacja działań wynikających z Planu Działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w posiedzeniach zespołu i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych zgodnie z podpisanym porozumieniem z Burmistrzem Miasta i Gminy Człopa.

SZKOŁA PODSTAWOWA W CZŁOPIE ORAZ GIMNAZJUM PUBLICZNE W CZŁOPIE

- diagnozowanie sytuacji i potrzeby dziecka przez wywiady, rozmowy z dzieckiem, rodzicami, analizowanie prac plastycznych dziecka,
- organizowanie spotkań edukacyjnych dla uczniów i wychowawców z terapeutami, specjalistami działającymi na rzecz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- informowanie rodziców o instytucjach wspierających o możliwości pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz o formach pomocy dzieciom,
- przeprowadzanie rozmów z rodzicami, opiekunami w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, informowanie rodziców, opiekunów o odpowiedzialności prawnej,
- podejmowanie działań profilaktycznych mających na celu uświadomienie skutków stosowania przemocy,
- realizacja działań wynikających z Planu Działań Zespołu Interdyscyplinarnego;
- udzielenie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności psychologiczną, prawną,
- przeciwdziałanie agresji i przemocy wśród młodzieży szkolnej poprzez programy naprawcze, spotkania, pogadanki,
- wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie,
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w posiedzeniach zespołu i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych zgodnie z podpisanym porozumieniem z Burmistrzem Miasta i Gminy Człopa.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W CZŁOPIE

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby dorosłej dotkniętej przemocą,
- udzielenie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności psychologiczną, prawną,
- przekazanie informacji o formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach świadczących tę pomoc,
- przekazanie informacji o możliwościach podjęcia dalszych działań w celu poprawy sytuacji osoby dotkniętej przemocą w rodzinie,
- udzielanie wsparcia psychologicznego,
- wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie,
- realizacja działań wynikających z Planu Działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w posiedzeniach zespołu i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych zgodnie z podpisanym porozumieniem z Burmistrzem Miasta i Gminy Człopa.

SŁUŻBA ZDROWIA

- udzielenie pierwszej pomocy medycznej ofiarom przemocy,
- umiejętne rozpoznanie sygnałów świadczących o przemocy domowej,
- poinformowanie ofiary o możliwości przeprowadzenia obdukcji stwierdzającej obrażenia,
- w przypadkach stwierdzenia podczas badania śladów uszkodzenie ciała lub podejrzenia popełnienia przestępstwa (siniaki, przemoc seksualna) lekarz i personel medyczny zobowiązani są do powiadomienia organów ścigania.
- wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie,
- realizacja działań wynikających z Planu Działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w posiedzeniach zespołu i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych zgodnie z podpisanym porozumieniem z Burmistrzem Miasta i Gminy Człopa.

STRAŻ MIEJSKA,

- utrzymywanie stałej łączności między jednostkami policji a straży miejskiej,
- patrolowanie miejsc w których dochodzi do przemocy,
- realizacja programów prewencyjnych,
- informowanie odpowiednim służbom i instytucjom o zaobserwowanej przemocy, zagrożeniach bądź nieprawidłowościach,
- realizacja działań wynikających z Planu Działań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- uczestniczenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego w posiedzeniach zespołu i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych zgodnie z podpisanym porozumieniem z Burmistrzem Miasta i Gminy Człopa.

VIII REALIZATORZY PROGRAMU

Głównymi realizatorami Programu są Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunek Policji w Człopie, Straż Miejska w Człopie, placówki oświatowe, służba zdrowia, oraz Zespół Interdyscyplinarny.

IX PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
2. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie;
3. Wzrost liczby placówek udzielających pomocy;
4. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
5. Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.

X ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Środki własne.
2. Środki finansowe pozyskane z zewnątrz.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Krzysztof Sawczyszyn

Uzasadnienie

do Uchwały Nr XXIII/162/2012 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 grudnia 2012r. w sprawie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Człopa na lata 2013-2018.

Art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.) wskazuje, że do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadanie to należy realizować w szczególności poprzez opracowanie i wprowadzenie w życie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Mając powyższe na względzie przyjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

**PRZEWODNICZACY
RADY MIEJSKIEJ**

Krzysztof Sawczyszyn